

СТАРМАЛИ

ИЖСТ ЗА ВЪЖЉАЊЕ ШДЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Најевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanovic, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Најевића у Новом Саду.

Одговор на најсавременије и горуће питање.

Више пута поштов. публика, ради оријентовања својег у оријенталном и окциденталном питању, пита журно журнале своје: колико је куцнуло?

А уредници нису у стању да јој даду јасна одговора.

Ми смо данас у том сретном положају, да им можемо на то питање јасно одговорити.

Даклем знате-ли колико је сати?

Прошло је три четврти, — и овим тренутом настаје четврта четврт, — бар за све оне, који не навјају на криве путе, већ који су вољни да навiju „Стармалов“ годишњи сат, како би им и од сада могао јављати, колико је (и коме је) куцнуло и одзвонило; да може казати кад је време да легнемо (или бар прилегнемо), а кад опет да устанемо и вруштукујемо; — да каже кад је време слати децу у несрпске школе, а кад је опет време сести за пећ на плакати; да каже кад је време латити се (оката) посла, а кад је опет време проћи се (ћорава посла); да каже, кад је време трпити пркосе, а опет кад није време пртити туркосе и т. д.

Елем ми узимамо кључ и отварамо нову преплату, и то је отварамо широм, да могу сви ући, и они који су (због тескобе) прошлих година изостали.

За ову нову предплату постарао се и државни ерар, и дао је штампати нове новцате форинтаче, — јер је чуо да претплата на „Стармали“ од почетка октобра до краја ове године износи управо једну форинтачу.

Све дакле иде као што треба, — а оно што не иде као што треба с тиме ће се већ „Стармали“ ухватити у коштац, зато се и препоручује у ваше немалаксало благовољеније. **Стармали.**

Господи владикама,

синодално скупљеним у Сремским Карловцима.

Ви велите: „Нека, милом богу хвала,
„Нова нам је ера ипак нешто дала!

„Сад како је, да је, — али ево дара:
„Ми држимо синод, — а без комесара.“

Не слажем се с вама, ако то велите.
Ви сте здраво близо, за то не видите.

Оваких дарова бог вам више не д’о!
До сад је комесар кроз прозор вас глед’о,

А од кад сте стекли ова нова права,
Он се прерушио — па вам председава.
Стармали.

Шетња по Новом Саду.

CXXV.

У „Пешти Наплову“ има допис један из Карлоце (Karlócza), где се говори о неком главном попу (főpap). Ја не знам добро мађарски, јер сам ишао у српску школу пре наименовања Германовог, дакле пре, него што су почела деца од шест година да уче библију на мађарском језику, те не знам какав је то Карлочки главни поп, и држим да ће то бити какав Калочки главни поп, и можда ту разуме дописник Калочког попа Антуновића, што је недавно написао ону лепу књигу, што ју је „Матица“ „с великом хвалом“ примила и у којој се нама православнима густира, да примимо унијатску веру. Јест, јест, Калочки би главни попрадо хтео да нас поунијати, а то је врло благодна намера, јер „унија“ значи „јединство“, он би дакле хтео да нас уједини, сложи, измири, а то

је заиста и дужност смиренних духовника, и то би во- дило дакле добру нашем, да се по унијатимо. За то и ми примамо ту намеру „с великом хвалом“, ал' само смо ми православни јогунасти и стојимо као брег, као стена, и не мичемо се, него кад брег неће Мухамеду, онда би Мухамед и Мухамеданци требали да по примеру свога узора дођу брегу. Него они се ваљда боје, да ако дођу брегу, да ће се брег одронити (јер и тако су већ земљегреси и код нас дошли у моду,) те би њих могао заронити. С тога су наши Мухамеданци, или простије да рекнем, наши Турци, у недоумљенију шта да чине с нама јогуницама, па су за то покушали, да нас макар у Калвине одведу, те веле, да би наши саборски посланици требали да бесплатно служе, као што је то код Калвина обичај. Ја би на ово тако пристао, само кад би нам ко доказао да Калвини заиста бесплатно служе, те, као што и „Застава“ вели, да се докаже да ли и Калвин Тиса бесплатно министрује.

Него кад је реч о Калочи и њеним поповима сетио сам се одмах и наших Карловаца, јер се оба места једнако почињу (са К.), а да ли ће се једнако и свршити, то је још у божијој руци. Мислећи на Калочу не могу а да не помислим и на калочне, које су као што знамо за блато намењене, те је и преч. г. Антуновић, кад се већ у тај каљави посао пустио, да једну вероисповест вређа и намеће јој другу, обукао калочне и ако се мора призвати, да је пишући први део своје књиге, где нас Србе хвали, рукавице обукао. Што се Карловаца пак тиче познато нам је из Пештанског листа „Стикса“, да се они у Шпанији налазе, само не

знамо, да ли има тамо и шпанске трске, а ова би у Карловцима за неку господу врло нужна била (ради поштапања).

Пештански „Napló“ назива ме опет на ново „Санчо-Панзом“. Њему се дакле непрестано по мозгу врзу Дон-Гихотске мисли. Верујем, да му нисам његова Дулчинеја од Тобозо, то јест, предмет његове љубави! Него збиља, шта је то „Napló“? Како немам кога да ми то име протумачи, да знам с киме имам посла, то сам принуђен узети речник у руке. Молићу драгог читаоца да мало причека, да узјамим мађарски речник од бечкеречког протопопјатског звања, јер оно и на православног владику увек мађарски адресира своја писма. Ха, ево га. Дакле на посао: *Nap* значи дан или дневни; добро, а шта значи „*ló*“; причекајте, ево: *ló* значи коњ, дакле „*Napló*“ значи дневни коњ. Ха, па то је онда у његовом Дон-Гихотском смислу велеуважени Розинанте јунака од ла Манче! Хеј мој Сервантесу од Саведре, да ли си сањао, да ће се икад тако верно и живо остварити твој четвороножни идејал? Сад бих само још волео знати где су му ветрењаче које се по ветру пештанском окрећу? Но ваљда ће и њих открити Карлочки дописник Ујвидеки, јер мора бити да су му близу. Дон-Гихоте је радо свртао и у неке старинске дворове, где се радо гостио, па да ли ће и у Карлоци (*Karlócsza*) наћи такво штогод?

Но ја сам од „Стармалог“ направио читав роман! А на што то? Ко хоће да зна за чим се „Пешти напло“ бори и шта хоће, нека чита само Сервантесовог „Дон-Гихота“, ево га је недавно издала и књижара браће Јовановића у Панчеву у српском издању

ПОДЛИСТАК.

Таковски крст.

Хуморска од Ђ. Ст.

(Свршетак.)

Ја сам довео Пају. Прогутале га чизме и менчигов. Изгледа као руски „боктер.“

„Ево ме Перо — па шта? Истина на пољу пада снег, ал' ја ипак не знам зашто сам се овако усобирио, као да долазим из Новог Сада. . . .“

„Погодио си!“

„Шта?!“

„Ти мораш вечерас свима приповедати, како си данас у Новом Саду био, и како се тешко преко Дунава преважа. Остало је моја брига. Али јеси чуо Пајо, ти брбљави Пајо — ако се само и мало вечерас тамо где будемо, издаш, да је овај наш долазак јуриш на вечеру — тешко теби! Батина ћеш добити као кише. На то ти се закљичем!“

„Где би ја био издајица, ја челични Банаћанин? Сумња ме твоја вређа!“

„Но, но, добро. Него већ је седам часова. Сад ћемо на дело. Ја ћу ићи напред, а вас два за мном. Међутим ајде ти Пајо на поље, и тамо мало постој, док ти не напада снег на капут, да што „путнички-

је“ изгледаш — не заборави, да сад идеш директе из Новог Сада! Затим ево ти овог броја „Заставе“, то ћеш држати у руци. Кад уђемо унутра, још из далека викаћете Панти: честитамо, честитамо — остало је као што рекох моја брига.“

Паја изађе на поље, да се што боље као путник маскира, али није морао дуго запети, снег бијаше крупан и густ, и за мало изгледаше, као да иде из Руме са марвеног вашар.

Ми се кренусмо кроз дворите и банту и упутисмо се управо вратима осветљеног Пантиног дома. Жагор се чуо из далека, а дерни мирис кобасички челичио нас је у нашем подужећу. Дођосмо до врата. Пера пође напред, отвори врата и — комедија започе. Ја и Паја повикасмо на сав мах: „честитамо, честитамо!“ На то ће Пера:

„Браца Панто! Извините, што вас у вашем весељу и конверзацији турбирамо, али мотив нашег доласка, или као што изгледа инвазије, тако је енормно — важан, да није нужна петиција за екскузирање. Данас, кад се судбина народа на истоку *tandem aliquando* кр'а, кад раја хоће импертинентним интригама дипломацке спекулације оружјем на пут да стане — у том епохалном по српски народ времену, догоди се нешто експелентно по вас, чему ћете се коло-

а „Пешти наплов“ је то исто у мађарском издању. Главни му је јунак пак овде негде у нашим крајевима, у Шпанији. **Аб.**

У Ш Т И П Ц И.

‡ Алекса Протов је дакле пуштен на слободну ногу; па и право је, ноге нису ништа криве: оне квите фалзификоване су — рукама.

□ „Српским илустрованим новинама“ препоручили би, да донесу ову илустрацију: један до неба висок брег, који алегорично представља српски немар, па тај брег се љуља и хоће да се сруши и затрпа једну стару баку (а ова представља веселу српску будућност).

+ Изјутра пре зоре види се на источном небу једна нова репата звезда. Један муж се љути: Ето ти мени пре зоре **рата** у кући!

× Романи дакле хоће да имају свога владикау. Па за што неби Романи имали свога владикау, кад и многе владике имају своје — романе! (Само кад би било кога да их напише, било би врло занимљиво).

× У Убу у Србији опколео је капетан Станиша са 20 оружаних момака кућу, где му је потказано да се налази разбојник Ђурђић. Но Ђурђић утече испред носа Станиши и његовим оружаним момцима, јер га ови не хтедохе вијати. — Добро би било уместо овога Станише употребити за овај посао каквога Трчишу!

сално зачудити; ваше племе биће златним словима записано у историји. . . .“

„Мој син — да није мој син? —.“ Повика брат-Панта и радосно и уплашено у један мах.

„Да, да, ваш син!“ Настави Пера са тако озбиљно-патријотским лицем, да се ја и Паја не имадосмо кад ни смејати од тешка чуда.

„Не бојте се!“ Настави он даље, „жив је он, жив је на корист, дику и понос своје својте и целог народа српског. У осталом да вас не мучим, прочитаћу вам, шта се о њему пише. Наш друг Паја беше данас у Новом Саду и баш сада отуда дође и донесе нам „Заставу“, у којој ево шта се о вашем сину вели! Затим узме „Заставу“ од забленутога Паје, па поче са свим течно читати, респективе из главе говорити:

„Телеграм „Застави“ из Београда: Данас добивена на Јавору славна победа. Турци хаметом потучени. Највећа заслуга припада храбром нашем војнику Стевану П. То беше чудо од човека. Освојио читаву батерију турских топова и тиме решио битку. Цела војска пред њим дефиловала, и док је војничка свирка химну свирала, придену му главно-командујући пред свима на храбре груди — Таковски крст.“

Сви се гости убезекнуше, а Панта зинуо — прогутаће, мислиш, и Перу и „Заставу!“

△ Дописник „Застави“ из модошког среза (у броју 150.) жали се што немамо никаквог здравственог листа, те многа деца умиру; — уредници пак „Здравља“ на Цетињу, „Народног здравља“ у Београду, „Народног лечника“ у Новом Саду и пок. „Домаћег лекара“ у Панчеву жале се опет што међу својим претплатницима немају никога из модошког среза, те они (т. ј. ти листови) морају да умиру.

+ Како „Пешти наплов“ излази тамо негде код Будима (Мађари кажу Buda), то би се његов сарадник „Ујвидеки“ могао звати и Будаји.

□ Како је берба већ свуда прошла, то се један Сентомашанин сад јако дао у бригу „Шта ћемо — вели — сад без слатког вина!“

Аб.

Библијска питања.

21.

Да ли би се и стари патријар Аврам могао назвати „главним попом“ (förrar, као што сад пише „Пешти наплов“)?

22.

Адам је страдао због „забрањеног дрвета“ у рају; а недавно су многи страдали на Осечкој ћуприји од дрвета. Не би л' боље било, да је и ово дрво за времена забрањено било?

23.

Један Карловчанин пита: Да ли би се па-

„Мој син! мој златни Стевица! Та јели могуће!? О, боже мој, боже — гледај ти то! Седите господо, молим вас — о, о, не могу к себи да дођем — седите!“

„Захваљујемо лепо и честитамо вам на том ретком отликовању вашег сина! Усуди се и Паја приметити, а ја вребах већ згодно место, где би могао најзгодније уживати посљедице стевичиног псеудо-декорисања кад ал' ће Пера:

„Фала лепо, ми смо вам ту лепу вест саопћили — а сад ћемо кући,“ и пође.

„Али за име света господо, камо би ви ишли . . . така радост. . .“

„Ајак — имамо учити,“ знао сам, шта је — држи се на цени.

„Та какво учити, молим вас! Ја мислим да ви у овој великој мојој радости морате учествовати — да се онако својски повеселимо!“

„Па ког смо врага онда дошли,“ додаде полугласно Паја, да је и брат — Панта чуо. Пера га погледом пресече.

„Право има господин Паја, добро сте радили, што сте још вечерас дошли. Та ви би могли доћи, све и да није те радосне новости. . . .“ Лисац један — а да не би „таковског крста,“ казао би, да има зубобољу и легао би у кревет.

лица Мојсејева могла данас на корисније шта употребити, него да се удара њом по камену и вода из њега истерује?

24.

Да ли би бог створио видело, да је знао да ће се по томе назвати кадгод у Београду орган садање владе?

25.

Да ли је оно у архангела, кад је терао прве људе из раја, заиста био пламени мач, или је то био језик Адамове пунице?

26.

Да ли ће се за „Стармалог“ моћи кадгод писати, да је имао легијоне легијона, — претплатника?

27.

Многи су наши листови („Сељак“, „Нови звуци“, и. т. д.) оглашени да ће излазити и покупили су и претплату, а после 2-3 броја престадеше; како би било да им претплатници њихови узвикну: Оглашени изидите!

28.

Кад су Чивути у старо време били гоњени, те бегали из Египта, да ли би онда, да је жив био Иштоци, њега метнули за Фараона?

29.

Некад су људи у пустињи јели препелице, што су из неба падале, па су после кијали и пропалали (умирали,) а да ли ће кадгод и наша господа, што сад једу шљуке и фазане што им онако из неба падају, за то кијати и пропасти?

„Најпосле — останимо!“ пристаде Пера, „па кад жели брат Панта, да се провеселимо, онда ћемо му жељу испунити — Тошо, иди и донеси твој гитар!“ Значајан поглед није изостао.

„Право, право,“ чуо сам за собом речи браца Пантине, кад из собе изађох.

Кад сам се вратио, беше весеље већ у велико почело. Пера је међутим свечано наздравио у здравље нове звезде на српском стратегијском небу и све госте потпуно уверио, да такви људи у току времена најлакше ђенералима постају.

Ја седох до Пера и засвирах оно: „Радо иде Србин у војнике. . .“ Ал, „челичном Банаганину“ никако не да ђаво мира. Место „у војнике“ он супституиса: „Радо иде Србин на вечеру. . .“ Пера да искочи из коже, а Банаганин, да пукне од смеја. Међутим се песма сврши и ми настависмо весеље уживајући плодове нашег труда.

Веселе је трајало скоро до по ноћи. Кад већ мишљасмо, да је доста, ми устанемо, опростимо се с домаћином и одемо кући.

Паја иђаше на прво, а ја са оптерећеним гитаром и Пером за њим.

„Ала ме вечерас наједи тај обешањак са својом недотупавном шалом, ал' ћу и да одржим реч — на-

30.

Кад се књиге Мојсејеве, које су писане пре толико хиљада година, још непрестано прештампавају и продају, да ли се смемо надати, да ће се икакве српске књиге после толико хиљада година још прештампавати и куповати?

Аб.

С. С. С. С.

„Српско коло“ приповеда, како је неколицина грађана иришких поднела тужбу против жупанијских чиновника Срба, те се у тужби изреком за једног младог чиновника Србина као отештавајућа околност наводи и то, да је тај млади Србин за време устанка војевао у Србији као добровољац.

Ове су речи у тужби подвучене црвеним мастилом. А на тужби је потписан и г. Сава Стојшић парох иришки.

У идућем броју „Српског кола“ изјављује г. Сава да је он био потписан само као сведок, а не тужилац.

Међутим ми држимо, да би се она четири слова на српском грбу, која се обично читају: „Само слога Србина спасава“ у Иригу могла још и овако читати: Сава Стојшић само сведок!

Неколико иришких грађана, који нису тужбу ону ни као сведоци хтели да потпишу, јер нису могли да разликују намеру тужитеља од намере сведока.

умио сам, да му се осветим, и то још вечерас, ти ми мораш у томе помоћи!“ Рече ми Пера тихо.

„Како?“ запитам ја.

„Ево како. Он ће сад к нама на дуван. Кад уђемо у собу, ја ћу вам казати, да морам ићи Перићу по белешке из Физике; ти њега задржи мало код нас, а ја ћу отићи. Кад ја одем, ти му онда приповедај, како сам ја плашљив, и како имам страшног респекта од вештица, аветиња и вукодлака, сума сумарум уклепај му какав чаршав у руке и наговори га, нека ме иза Јециног ћошка дочека и поплаши. Остало је моја брига!“ Заврши он по свом обичају.

Тако је и било. Пера оде Перићу по белешке. Али пре, него што је етишао узе нешто из ормана — знао сам, шта је! Имао је увек у приправности неколико ракетла за своје лакрдије и сад је једну узео. Ја и Паја остадосмо сами.

„Где, Пајо, управо по ноћи! Богме мора да су Пери врло нужне белешке, иначе неби ишао — мора да је уситнијо!“

„Зашто, ваљда се тек не боји. . .“

„Боји се богме, и те како се боји! Мени је заиста чудо — тако иначе разборит човек, па верује у којекаква ноћна страшила.“

„Та ваљда није! Но било би га вредно од тога излечити.“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ћира. кажи ти мени по души, могу ли људи делити оно, што сами немају?

Спира. То нико не може.

Ћира. Тако и ја судим.

Спира. Али за што ти то мене питаш?

Ћира. Та знаш, читао сам, како је нека цивилизаторска глумачка држина у Сарајеву већ завела и оперу; а почем су представе са опером Страделе

Спира. Страделе?

Ћира. Да, Страделе!

Спира. Као што рекох, ја држим да људи могу делити само оно, чега и сами имају.

Ћира. Ми се у Трсту баш здраво излажемо.

Спира. Како то?

Ћира. Тек што је прошла једна, ево сад у Трсту друга изложба; изложба белог смока: млека, масла, путера, сира и т. д.

Спира. Али нашто баш изложба белог смока?

Ћира. Ја знам. Можда за то, ако опет падне која црна бомба, да се на белом „хинтергрунду“ боље види.

П у с л и ц е.

Сад се у Пешти међу научењацима води велика препирка о пореклу мађарског народа. Вамбери доказује да Мађари нису пореклом Фини, већ их доводи од турско

„Па то је најлакше, ето стоји ти на вољи, само ако хоћеш!“

„Мислиш?“

„Дабоме; ево ти мог једног чаршава, дочекај га, кад пође кући иза Јецина ћошка, па ако не падне у несвест, ја крив!“

„А, то је „хеџ!“ Дај брже молим те, да идем да се наместим, док се није вратио, ха, ха, ха, тако! Баш ти фала — но то ће бити уживање, кад вићнем тек: бурррр . . . ха, ха! Сервус Тошо, лаку ноћ!“

„Лаку ноћ!“ И Паја оде.

Незнам, како је тај „хеџ“ испао, ал' толико знам, да ме је Паја сутра дан попреко гледао — беше страшно нерасположен, али нам узрок свога нерасположења не хтеде казати.

Тако запамтише и Паја и Панта „Тановски крст.“

*

„Оригинална цртица из твога ђаковања, Тоша — а шта је Панта касније на све то рекао?“

„Ништа — Er machte ein gutes Gesicht zum böten Spiel! . . .“

татарског племена. Ми се у ту распру неможемо упуштати, — али да према нама нису фини, — то већ поодавно осећамо.

Боже сачувај, ми нисмо лични непријатељи Чедџе Мијатовића; шта више ми бисмо желели, да је он још онда био министар финансије, кад је са катедре осуђивао монопол соли и лутрију; (до сада би ваљда већ био у пензији).

У ствари Тиса есларске тајне судије су истрагу водиле тако на дугачко, да је већ и Тиса видео е то не ваља. За то је сад у Пожуну проглашен преки суд (не би ли се тиме прекинула и забашурила Тиса есларска врдалама).

Скоро ће нам већ доћи и месојеђе (ко бајаги ми смо целе године били вегетаријанци).

Свугде се ради око тога да се недеља посвети одмору и мирном и тихом уживању. — Ми Срби већ смо том предлогу изишли на сусрет; ми се недељом много више одморимо и мирно и тихо уживамо, — од како смо изгубили „Недељни Лист“.

У Загребу ће се од нове године почети апотекарски курс. Да ли ће се том приликом наћи лека и за оне ране, кад брат брату очи ископа.

Баш су врагови!

Познато је да су у Новом Саду у два маха осланули по кућама неки плакати, који за наше Чивуте нису баш ласкави били.

Ко их је лепио не зна се, али бог, који све види, па и оно, што се ноћу чини, он ће већ каштиговати оног, кога буде држао за криво.

Али и ако се не зна ко је те цедуље по ћошковима лепио, ипак се по бирџузима приповеда, да су наши ноћни стражари дотичнима својим начином на услузи били, ако и нехотице.

Веле да су врагови, што су цедуље ноћу лепили, на једном ћошку нашли ноћне стражаре, те кад их ови запиташе шта то раде, а они им приповедаху да су то цедуље од циркуса, који је подигао своју чатрљу на сењској пијаци. „Те“, вели један од тих враголана, „преко дан смо у великом послу, па можемо само ноћу да доспемо да лепимо цедуље, како би их свет могао што раније у јутру да чита.“

На ово један стражар дође да му помогне цедуље што више прилепите, да их неби дечурлија дерала, те се сагнеи подметне своја леђа, на која се онај попнеи цедуље полепи.

Тако су дакле стражари помогли и нехотице, да се забрањени плакати по кућама лепе.

Тако се бар приповеда, а ја тамо нити сам био ни видео, те дакле не примам ни одговорност на себе, да ли је баш тако било или како друкчије.

Бен-Акиба.

Разговор у паклу.*)

Вратио се ђаво са земље у пако;
Ваволска се мати обрадова јако

На њега се плази — од милоте мама,
Штипа га по репу и по копитама.

„Па како је горе, мој црни несташко?“
„Е! да видиш, нано, прозео сам малко.““

„Па чиме се бави свет у том залађу?“
„Богаштина бесом, сиротиња глађу.“

„Јеси-ли се чијем нарадов'о јаду?“
„Излишно би било, — то и сами знаду.““

„Јеси-л наше семе посејати смео?“
„Што ћу да га сејем, та ја сам га жњео.““

„Чему си се смејо, кажи својој дади?“
„Многоме и многим, понајвише правди.““

„А чија акција понајвише скаче?“
„Оних који раздор у народ увлаче.““

„Па који су први гости нам по реду?“
„Они, што најчешће бога спомињу.““

„Где си, сине руке одгревао горе?“
„Тамо, где с' најбољи с очајањем боре.““

„А јеси-л се на што наљутио, дере?“
Врло ретко, — кад сам наш'о карактере.““

„А где ти је била најврашкија даћа?“
„Где се горким знојем издајица плаћа.““

„Јеси-л дегод видео и врашку параду?“
„Кад детету мајчин језик ишчупаду.““

„А да-ли се какве игре тамо шире?“
„Па дабогме: анре, фарбл, фришефире.““

„А кад си ми био вес'о до ижице?“
„Кад девојке мету белило на лице.““

„А кажи ми ко су тамо горе први?“
„Који понајвише уму пролит' крви.““

„Где си понајрађе бив'о?“ — пита мама;
„У великим дворма и у палатама.““

„Збиља! А шта ради Герман од све муке?“
„Поздравља те лепо, и љуби ти руке.““

Хахахаха! — на то сав се пако смеј'о.
Међу тим је ђаво руке поодгреј'о,

И ево га опет к нама у вис лети; —
Видећемо шта ће ново нам донети.

Имају ли они кога паметнијег код куће?

Учитељско тело у Неоградској вармеђи закључило је у својој последњој седници, да се управи молба министарству просвете, да се донесе закон, по ком ће сваки учитељ и професор морати заклетву положити, да ће „ширити мађарски језик у што шире кругове.“

Овакога појма о задаћи основних школа и гимназија нећете наћи ни у сред какве азијатске пустиње и ми не можемо а да се неоградимо против ове неоградске промућурности. Шта би на овако сваћање школиног задатка Песталоци и Дистервег казали!

Из „Бокачија“.

По преводу Драгомира Брзака у „Јавору“ бр.
32. за наше прилике удесио Аб.

Кад вина само имам
Шта ће ми вода ту?
Та вода сама долази
Ал' нећемо ми њу!
А вино то је цветак; —
— Нек тече вазда хај!
Па нек се пије сваки дан,
Не просипај га, пази на њ!
Ја волим цветак тај!

Без воде ј' чисто вино
Божанствен, диван дар,
А вода сама за себе —
Ој нема такву чар!
А вино то је цветак;
— Нек тече вазда хај!
Па нек се пије сваки дан,
Не просипај га, пази на њ!
Ја волим цветак тај!

Па дај ми газда мили
Тај дивни цветак твој,
Нек тече мени вечито
И шири мирис свој.
А тај је цветак вино,
— Нек тече вазда хај!
И нек се пије сваки дан,
Нек буде чисто, пази на њ!
Ја волим цветак тај.

*) Због оскудице места не можемо овај разговор донети у свој опширности, како нам је телеграфисан, — већ га за сада само у изводу саопштавамо.

ЕТИКЕ.

Певај, музо, — ни за што не мари;
Реци како ј' то било у ствари,
Како ј' страд'о солгабилов стари.

Шетао се солгабилов стари;
А желите л' да вам право кажем,
Мамуран је још од јуче био,
Па му стомак воде зажелио.
За то сврну он у кућу прву
И заиска чашу воде хладне.
Домаћица болесна је била,
Није могла са постеље скочит',
За то посла своју малу ћерку
Да донесе воде са бунара.
Дође ћерка са чашом у руци, —
Хладне воде носећи дебелку:
А мајка је из постеље грди:
„Зар у руци, изели те вуци,
Зар ти не знаш шта солги кипира!
Срам те било, камо ти тањира?“

Застиди се девојчица мала,
Па истрча грешку да поправи.
Скиде тањир лепо га бришући, —
Чашу воде у тањир изручи,
И донесе жедном солгабиру,
Донесе му воде у тањиру.

Пајнош.

Да луде мудрости!

„Турски Народ“ хоће каткад да дигне главу из своје обичне баруштине, па да крекетне коју о вишој политици. И онда се баца у таку позитуру, као да он зна шта се на највишем месту вечерало. Ономад је својим верним приповедао о томе, шта мисли Аустрија са Босном учинити. Она је вели, не мисли пуштати из шака, јер као што знамо — вели — није ни Ломбардију ни Венецију хтела да ди ни за какав одкуп.

Ако „Турок“ мисли Босну сачувати Аустрији тако, као Ломбардију и Венецију — онда би и Хаџи Лоја могао бити исто тако лојалан политичар, мудар журналиста и сисавац на чабровима разних диспозиционих фондова — као и овај делија.

Д.

Неколико црта из жив. мога пријатеља Стеве,
кад је 1877/8 г. у Бечу служио као војничко-лечнички елев.

2. Како је Стева и без „Passir-schein-a“ до јутру изостајао из шпитаља.

Да би своје јако уздрмано финансијално стање опет колико толико у равнотежу довео, замоли Стева „оберштабсарцта“, да сме у шпитаљу становати. Тако ће уштедети месечно бар десет форинти. „Оберштабсарцт“ му дозволи; али за Стеву настану сад тек праве муке. Није шала, мора да је сваког вечера већ у девет сати код куће, као и сваки други војник. Ако би когод хтео и дуже остати, мора од „обер-

штабсарцта“ искати дозволу. А код овог прво није добро уписан, а после неће да да сваког дана „Passir-schein“, па и ако да, онда обично даје само до једанајсет сати. Ако да до два сата после поноћи, за то га човек мора две недеље мољакати.

Стева већ два дана долази тачно у девет сати кући. Али није то више пређашњи Стева. Сав се променуо. Увек је намргођен, по вазда ћути или гунђа а пре је увек био весео, разговоран и добре воље! Лице му је потавнило, са свим се човек изгубио, а нико не зна, шта му је; неки су већ долазили и на ту мисао, да се није какогод заљубио, па му је каква бечка плавуша завртила мозак. Но он није одговорио на ниједно питање својих другова, него је само разиграно махнуо руком, као да је већ на читав свет омрзнуо и као да за њега нема више лека.

Ни јело му више није пријало, а ноћу опет не може да спава, него се непрестано премеће по кревету. Ако узме књигу он илу не чита ништа, него укочено гледа у црна слова, или ако покуша да чита, он после два три тренутка жестоко заклопи књигу, душмански је тресне о патос, па изиђе на поље у башту и шета се као махнит по алејима.

Трећег дана пред вече уђе нагло у елевску собу певајући и кличући, стаде све редом елеме грлити и љубити, за тим припаше сабљу и оде из собе тако нагло, као што је и ушао. Сви су мислили, да је Стева сиромаш полудио, па су га сви од срца жалили, што је тако доброг човека тако црна судбина задесила. Али су се сви љуто преварили.

Јер Стева је венуо и зловољан је с тога био, што је морао већ у девет сати код куће бити.

Уз то га је копкало, да пронађе начин, како ће он опет по старом живети, а да се не замери „оберштабсарцту“ нити да дође у колизију са строгим „регламајима“. Најзад после нешто више од два дана његова бистра глава измислила је тај начин: — Штудирајући кућевне одношаје у шпитаљу, приметио је, да на главној капији дежурни подофицир сваког у црни протокол забележи, који год после девет сати у шпитаљ дође, ако т. ј. дотични нема дозволе; шпитаљ је дакле од девет у вече затворен и когод уђе, мора га дежурни подофицир пазити и ако нема дозволе забележити, па га сутра на рапорт „оберштабсарцту“ отправити. Но у пет сати ујутру отвара се шпитаљ и онда нико не води рачуна, ко од елева улази и ко излази. Ето то је Стева трећег дана у јутру пронашао, а да би се још боље уверио, потражио је једног стражмештера од санитарских војника, с којим се пре некако спријатељио. Овога је тек пред вече могао наћи — записо се човек негде, па није могао пре доћи кући — и кад му овај потврди, да је све тако, као што је он видео — Стева радосно отрча у елевску собу и но па оно друго знамо већ!

Стеви дакле сад није нужан „оберштабсарцт“ „пасир-шајн.“ Или дође пре девет кући — што је ређе —, или — што је опет чешће — ако не дође он онда тек после пет сати, кад је шпитаљска капија широм отворена, у машира у свој стан, па „ни лук јео ни на лук мирисао.“

Читај патријарше српски!

Један грађанин Новосадски добио је из Ш и да ову отворену коресподентну карту:

Љубими мој Н.

.....*) ја теби твоју матер бе-
ћарску. Поп Аћим.

*) Ова реч је на карти сасвим исписана и то оном истом руком, из које православни Шићани св. причешће примају.

Народна прича.

Мати удовица и још добрим годинама имала кћер већ на удају.

Бог и срећа даде и благослов на кућу паде и испросише се обадве.

Ћеркини сватови биће на пролеће о Ђурђеву да-
ну, а мајчини у недељу која прва дође.

Ни мати ни кћи не имаху мира ни стрпења; кад се већ морао удати, а он нека буде што пре. И тако су цео дан о сватовима својим говориле у нај-
већем нестрпењу.

Онда ће мати рећи ћерици, да је утеши; ћути, ћери, ћути; дан по дан доћи ће и Ђурђев-дан; али куку мени, помисли ти само, данас је тек среда, па он дачетвртак, па петак, па субота, — а где је чак недеља.

Одговори уредништва.

„Моје наседаније“ веома је почетничко израђено, а за исправљање и дотеривање немамо времена. Што се тиче жеље ваше да вам се лист на вересију шаље то није ствар уредништва; морали би се обратити на издаватеља.

Анка. Примите комплименат, да вам је рукопис врло чист и разговетан, — т. ј. ако сте заиста Анка. А ако нисте Анка, примите искрену оцену, да је ваша хумореска што но веле смућкај па проли.

Л. Н. у Г. Обећалисте послати нам вашу збирку де-
чијих досетака. Мило нам је што вам можемо одговорити и на обећање то подсетити вас.

Позив на претплату.

Препоручујући родитељима и сваком пријатељу подмлатка српског Чика Јовин лист „Невен“, који је младом нараштају тако омилио, ал јошт никако довољно материјалне потпоре стекао није — отварамо нову претплату на исти лист од почетка октобра до краја ове године са ценом од 1 фр, а. вр. (а за Србију и друге земље 2½ динара.)

Претплата се шаље наклади „Невена“ у Н. Сад.

Наклада „Невена“

Штампарија А. Пајевића

Накладом књижаре В. Валожића у Београду

ИЗАШЛА ЈЕ НОВА КЊИГА

БОГАТА НАСЛЕДНИЦА

приповетка

грофице Дашове.

У елегантном завоју. Цена 60 нов

Може се добити у свима српским књижарама.

ОГЛАСИ.

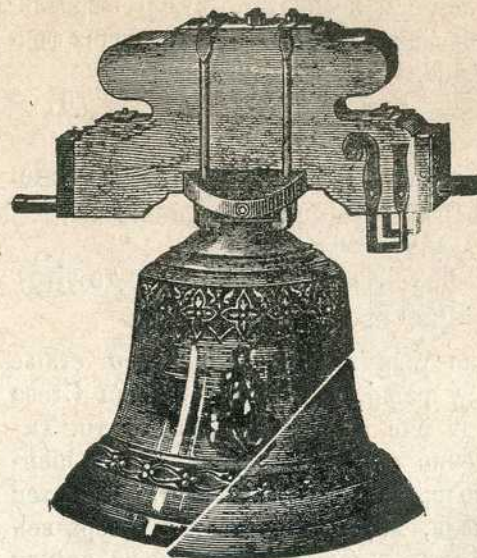
РАСПРОДАЈА.

КОД БЕЛОГ ЛАВА У НОВОМ САДУ.

Свакојаке врсте јесењих и зимских огртача (јан-
нова, манлета), колчака (муфова), капа по моди и
шешира од филца, ципела од филца и кожних за
госпође и девојке, а осим тога за господу и
дечаке елегантних шешира од филца шубара од
перваза и капа од чоје, бунде за пут, чизме за пут
и вреће за ноге, корпе за ноге, огртача против ки-
ше од научука, свакојакних кишобрана, путничких тор-
ба, кошуља од шифона, оксфордских и од фланела
крогнова, краватли и галантеријског еспапа од коже

3—6

ЗВОНА.

по најновијој и
старој системи,
са гвозденим и
дрвеним круна-
ма хармонијски
удешена а од
најфинијег ме-
тала са нај-
чистијом из-
радом.

3—12

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА